

سن جوردی

جشن گل و کتاب در بارسلونا

روز ۲۳ آوریل (سوم اردیبهشت) هر سال در شهر بارسلونا و دیگر شهرهای منطقه کاتالونیا عید «سن جوردی» (San Jordi) جشن گرفته می شود. در این روز چهره شهر به طور کامل تغییر می کند. خیابان ها و پیاده روها پر از دستفروشان و دکه هایی می شوند که به فروش گل یا کتاب مشغول اند. در سال های پیش، قبل از درگیر شدن جهان با همه گیری کرونا، در این روز خانواده ها هم به فضای شهر می آمدند تا برای فرزندان و عزیزان خود گل و کتاب بخرند و در فستیوال بزرگی که همه شهر را فرا گرفته شرکت کنند.

سن جوردی، قدیس منطقه کاتالونیا به شمار می رود. در کشور اسپانیا هر منطقه، هر شهر و هر روستا قدیس (یا محافظ) مخصوص به خود را دارد. به عنوان مثال نام قدیس شهر بارسلونا «مرسه» است و قدیس شهر مادرید نیز «سنت ایسیدرو» نام دارد. هر کدام از این قدیس ها در شهر یا منطقه مربوطه روز جشن مخصوص به خود را دارند و این روز در تقویم تعطیل رسمی است. از این جهت در اسپانیا با این پدیده زیاد برخورد می کنیم که یک روز در یک منطقه از کشور تعطیل است در حالیکه بقیه کشور در آن روز کار می کنند. گفته می شود که انتخاب سن جوردی به عنوان قدیس محافظ کاتالونیا به قرن نوزدهم و به دورانی باز می گردد که با عنوان «رانایشنسا» یا

رونسانس کاتالونیا مشهور است. احیای این نماد باعث ایجاد وحدت و حرکت به سمت سرزمینی مدرن در این منطقه شد.

ریشه اسطوره ای این عید

درافسانه ها آمده است که روزگاری در یک شهر کوچک در کاتالونیا با نام «مونت بلانک» اژدهایی پدیدار شد که بر روی شهر پرواز می کرد و حیواناتی را که در مزارع بودند و گاهی نیز انسان ها شکار می کرد. وقت هایی که موفق به شکار نمی شد با آتش نفسش زمین های کشاورزی و محصولات مردم را می سوزاند. مردم شهر برای مراقبت از خود و زمین هایشان تصمیم گرفتند هر روز یک نفر از خود را به عنوان قربانی برای اژدها بفرستند تا از آتش خشم او مصون بمانند. یک روز قرعه به نام دختر پادشاه می افتد و درست وقتی که اژدها آماده شده است تا او را ببلعد، ناگهان شوالیه ای شجاع از راه می رسد و به جنگ اژدها می رود. او سن جوردی است.

سن جوردی نیزه اش را در گردن اژدها فرو می کند و خون او را می ریزد و او را از پای در می آورد. از جای ریخته شدن خون اژدها بر زمین بوته های گل سرخ سر بر می آورند. این افسانه نمادین سرچشمه انتخاب سن جوردی به عنوان محافظ زمین های کاتالونیا از یک سو و نیز سمبلی برای عشق (روییدن گل های سرخ و نجات جان پرنسس) بوده است. خریدن و هدیه دادن گل به عزیزان رسمی است که از این وجه اسطوره ای آمده است.

چرا کتاب به جشن روز سن جوردی اضافه شده است؟

این بخش از سنت کاتالان به اوایل قرن بیستم باز می‌گردد. کتابفروشان و فعالان صنف کتابفروشی با همراهی مسئولان این صنف تصمیم گرفتند روز ۲۳ آوریل را به عنوان روز کتاب جشن بگیرند. دلیل این امر آن است که این روز مصادف است با سالروز مرگ ویلیام شکسپیر، میگل د سروانتس و گارسیلاسو دلا وگا (شاعر مشهور اسپانیایی در قرن شانزدهم).

همچنین این روز مصادف است با سالگرد تولد تعداد دیگری از نویسندگان مهم اسپانیا و جهان از جمله ژوزپ پلا، موریس درون، ولادیمیر ناباکوف و مانوئل مخیا وایخو. از آنجایی که سنت برگزاری محافل ادبی، توجه به ادبیات، چاپ کتاب و شعر و داستان در شهر بارسلونا سنتی دیرینه بوده است، سرانجام در ابتدای قرن بیستم این روز را به عنوان روزی برای بزرگداشت کتاب نیز انتخاب کردند. امروز این دو مناسبت به شکل جالبی با یکدیگر تلفیق شده اند و هدیه دادن گل و کتاب به عزیزان تبدیل به یک فرهنگ شده است.

جشن سن جوردی و محدودیت های مربوط به کرونا

سال گذشته این جشن اساسا برگزار نشد. دلیل این امر نیز قرنطینه اجباری اعلام شده از سوی دولت اسپانیا برای مقابله با موج شدید بیماری در سراسر کشور بود. امسال این جشن برگزار می شود اما قرار است با رعایت جدی مسائل بهداشتی و سلامت باشد. برای انجام این امر شهرداری بارسلونا برنامه ای تدارک دیده است تا جشن سن جوردی به صورت غیر متمرکز برگزار شود. برا این کار در تمامی محله های شهر بارسلونا به تفکیک، برنامه هایی فرهنگی و جایگاه های مشخص فروش گل و کتاب در نظر گرفته شده است. این کار برای حفظ فاصله این جایگاه ها با هم و نیز جلوگیری از تجمع افراد زیاد در یک نقطه خاص انجام شده است. به این ترتیب در شرایطی که در سال های گذشته رخدادهای اصلی جشن در مرکز شهر، حوالی میدان کاتالونیا و خیابان مشهور رامبلا و نیز خیابان پاساژ د گراسیا برگزار می شد، امسال این رخدادهای در همه محلات و مناطق شهر پراکنده شده اند. کتابفروشی های زیادی میزبان نویسندگان سرشناس هستند تا کتاب های خود را برای خوانندگان امضا کنند، نمایش فیلم، اجرای موسیقی و از همه فراگیرتر محوطه هایی برای بازی و فعالیت کودکان از دیگر برنامه هایی است که در این روز برگزار می شود.

